

Från:

Skickat:

Till:

Ämne:

den 20 juni 2025 22:25

översiktsplan

Yttrande över Nacka kommuns översiktsplan – granskningsversion

Yttrande över Nacka kommuns översiktsplan – granskningsversion

Efter genomgång av granskningsversionen av Nackas översiktsplan vill jag lämna synpunkter utifrån hur översiktsplaner enligt Plan- och bygglagen (PBL) bör fungera som vägledande, tydliga och långsiktiga dokument. Tyvärr uppvisar det aktuella planförslaget flera brister när det gäller tydlighet, transparens och struktur.

Avsaknad av konkretion och styrbarhet

En översiktsplan ska utgöra ett strategiskt dokument för kommunens fysiska utveckling – inte bara i visioner, utan även i praktiskt tillämpbar vägledning för efterföljande detaljplaner. I Nackas plan uttrycks många generella ambitioner kring hållbarhet, stadsutveckling, service och grönstruktur, men dessa konkretiseras sällan i form av tydliga riktlinjer, mål eller mätbara nyckeltal. Det talas om att skapa “levande stadsmiljöer”, “attraktiva centrummiljöer” och “effektiv markanvändning”, men utan att dessa begrepp definieras eller operationaliseras.

Detta gör att översiktsplanen riskerar att bli alltför öppen för tolkning. Kommunen reserverar sig dessutom, i flera avsnitt, för att planens flexibilitet ska möjliggöra anpassningar i framtiden. Denna hållning kan visserligen vara praktisk, men den minskar planens värde som styrinstrument och försvårar granskning, medborgarinflytande och rättssäker tillämpning.

Bristande visualisering och tillgänglighet

Kartmaterialet i bilagan är svårtolkat. Skalan är grov, färgsättningen blek och gränser mellan olika markanvändningskategorier otydliga. Det saknas inzoomningar på mer detaljerade nivåer för särskilt berörda områden. Kartan över Boo och Björknäs, till exempel, är placerad över ett mittuppslag där delar försvinner i vecket – något som försvårar läsbarhet ytterligare. Dessutom är Björknäs centrum alldeles felmarkerat i kartan. Björknäs centrum är bara ett litet torg, inte bostadsområdena runtom, inte heller området vid Centrlaplan.

I jämförelse med andra kommuners översiktsplaner – som ofta innehåller interaktiva kartor, sektionssnitt, och tydliga tematiska kartlager – framstår Nackas plan som föråldrad i sin visuella presentation. Jag förväntar mig en högre nivå av Nacka kommun.

Otillräcklig redovisning av konsekvenser och analyser

Planen ger begränsad [REDACTED] en föreslagna utvecklingen. Hur befolkningsökningen fördelar sig geografiskt, hur trafikflöden förväntas påverkas, eller hur den sociala och tekniska infrastrukturen ska skalas upp – sådana analyser saknas eller behandlas endast översiktligt. Inte heller finns det en aggregerad bedömning av miljöpåverkan i relation till ökad bebyggelsetäthet. En god hälsa, en god säkerhet och en god miljö kan inte säkerställas med förslagen plan.

Flera av de föreslagna markanvändningsförändringarna, till exempel i Orminge, bygger uppenbart på ett antal parallella detaljplaner, men planen saknar en sammanvägd konsekvensbeskrivning. Det skapar ett fragmenterat intryck och försvårar helhetssyn.

Begränsad transparens i medborgardialogen

Avsnittet om samråd och synpunkter är kortfattat och allmänt hållet. Det ges få konkreta exempel på hur inkomna synpunkter har påverkat planens innehåll. I andra kommuner är det vanligt att samrådsredogörelser biläggs som egna dokument, med tydlig redovisning av inkomna yttranden och kommunens bemötanden. I Nackas fall lämnas detta i huvudsak på en summarisk nivå, vilket försvårar uppföljning och minskar transparensen.

Synpunkter gällande Björknäs

Jag bor nära Värmdövägen och trafiksituationen där är fullkomligt oacceptabel. Trafikmängderna är alldeles för höga för en gata som går genom ett bostadsområde, en gata som dagligen korsas av hundratals barn. Vi som bor nära kan inte längre öppna fönstret och inte heller använda våra trädgårdar pga buller och dålig luft. Det är inte "en god bebyggd miljö för alla". Trafikmängderna i Björknäs kan och behöver minskas! Nacka kommun behöver inkludera en plan för trafikplanering i Boo i översiktsplanen, en planering som innebär att genomfartstrafik använder genomfartsvägen väg 222, istället för lokalgator. En gratis Skurubropassage och ett stopp på bostadsexploateringen i Boo är nödvändig.

Nacka kommun ökar befolkningen i Boo utan att satsa tillräckligt på andra saker, såsom trafikplatser, utrymmen och aktiviteter för barn och unga, trafiksäkerhet, grönska i närområdet, kultur och bibliotek mm. Vägnätet är begränsat och mycket av marken är bebyggd. Det behövs inte fler bostäder i Boo. Det hade ni kommit fram till om ni hade gjort ordentliga analyser av de senaste årens utveckling, av trafiksituationen och av barnens perspektiv. Boo har drabbats hårt av en undermålig samhällsplanering. Översiktsplanen skulle kunna bidra till en bättre framtida planering, men då behöver den omarbetas, baseras på ett bättre underlag och bli mycket mer tydlig.

Avslutande synpunkter

Översiktsplanen i sin nuvarande form uppfyller inte de krav på tydlighet, konkretisering och vägledande funktion som en modern översiktsplan bör ha. För att kunna fungera som ett

långsiktigt verktyg för hållbar utveckling krävs en högre grad av stringens, förtydligade markanvändningsprinciper, tydligare kartmaterial och bättre integrerade konsekvensanalyser. Dessutom bör medborgardialogen lyftas fram mer transparent, så att kommuninvånare faktiskt kan följa hur deras synpunkter beaktas. Och dessutom behöver Nacka kommun göra en större ansats för att nå ut till befolkningen. Endast ett fåtal invånare känner till att granskning för översiktsplan pågår. Det innebär i praktiken en bristande demokrati.

Planens ambitioner är i många delar goda – men utan en mer konkret och sammanhållen framställning riskerar de att inte realiseras på ett sätt som skapar förtroende eller långsiktig kvalitet i kommunens utveckling.

Boo behöver inte fler bostäder. Boo behöver bara massor med andra saker. Björknäs behöver satsningar för en kraftig trafikminskning. Detta behöver beskrivas i översiktsplanen.

Best regards,

[Redacted signature block]